درباره یک هم‌آفرینی هنری که قرار است به مناسبت اولین سالگرد شهادت آیت ا... دکتر رئیسی و شهدای خدمت در مشهد برگزار شود

ادای دین هنرمندان مشهدی به شهید جمهور

آزیتا حسین زاده عطار

گزارش روز

در دل شهر، زمانی که تاریخ زندگی و فداکاری های بی نظیر شهدای خدمت، همچون آیت ا... دکتر سید ابراهیم رئیسی، یادآور ایثار و مقاومت می شود، برگزاری رویدادهای فرهنگی و هنری نقش بسزایی در زنده نگه داشتن یاد و خاطره آنان ایفا می کند. در این راستا، بهره‌گیری از قالب های هنری مانند تولید پوستر و اکران شهری، به عنوان ابزارهای مؤثر در انتقال پیام های ارزشمند، فرصت مناسبی است تا توجه جامعه و مردم را به چنین مناسبت های مهمی جلب کنیم و فرهنگ شهادت، خدمت و ایثار را در جامعه ترویج دهیم. در این گزارش، به ابعاد مختلف رویداد تولید پوستر و اکران شهری به مناسبت اولین سالگرد شهادت آیت ا... دکتر سید ابراهیم رئیسی و شهدای خدمت در گفت‌وگو با دست اندرکاران آن پرداخته ایم. این تلاش، از سوی نهضت مردمی پوستر انقلاب برای حفظ و انتقال میراث این بزرگ مردان به نسل های آینده صورت گرفته و با همکاری حوزه هنری انقلاب اسلامی، معاونت فرهنگی هنری سپاه امام رضا(ع)، شهرداری مشهد و کنگره ۱۸هزار شهید خراسان، در تاریخ ۲۵ و ۲۶ اردیبهشت ماه، در قالب دو روز کارگاه تولید اثر گرافیکی برگزار می شود.

حرکتی مردمی در ادای دین به شهید جمهور

محمدرضا میری، دبیر این رویداد، مربی و داور آن است. او در ابتدای سخنانش درباره چگونگی شکل‌گیری این ایده و بانیان اصلی آن توضیح می دهد: «گروه نهضت مردمی پوستر انقلاب، شانزده سال است که ایده برگزاری رویدادهای تولید آثار گرافیکی را در ارتباط با مسائل روز اجرا می کند. این نهضت در استان های مختلف، تشکل های مردمی متعددی دارد که به صورت کارگاه های استانی و ملی، رویدادهای بسیاری را برگزار می کنند.»

این گروه مردمی، برای هم زمان شدن این رویداد با مناسبت مهم سالگرد شهادت شهید جمهور، لازم دانستند ادای دینی به ایشان داشته باشند و نسبت به این شهید بزرگوار، راه، آرمان و سیره او انجام وظیفه کنند. در نهایت، تصمیم گرفته شد که کارگاهی برای تولید اثر برگزار شود که پنجاه هنرمند طراح گرافیک در آن شرکت کنند و به خلق اثر بپردازند. او در توضیح نحوه ثبت نام و ارائه اثر به این رویداد یادآور می شود: «هنرمندان می توانند با ثبت نام و ارسال رزومه خود، بسته به ظرفیت رویداد، در آن حضور یابند.»

او از بخش جانبی و مفید دیگر این رویداد می گوید: «در این برنامه، پیرو سیره و شخصیت شهید رئیسی، دو روایتگر حضور دارند که هر کدام در یک روز مجزا در کارگاه شرکت می کنند و کنار هنرمندان می مانند تا در صورت داشتن سؤال یا چالشی درباره زندگی شهید جمهور و سیره و منش ایشان، بتوانند رفع کنند. البته پیش از آغاز کارگاه، مطالبی در اختیار هنرمندان قرار می گیرد تا در فرایند خلق اثر از آن ها بهره ببرند.»

میری مهم ترین ویژگی این رویداد را ادای دین هنرمندان به شخصیت این شهید بزرگوار و انجام وظیفه جهاد تبیین می داند و توضیح می دهد: «وظیفه دیگر این است که اجتماع هنرمندان جوان، همواره منشأ برکاتی بوده و در این رویداد نیز این برکت وجود دارد.»

وی همچنین به تأمین فضای تصویری موردنیاز فضای مجازی در این روزها اشاره می کند و می افزاید: «این نیاز از طریق این رویداد برطرف می شود. علاوه بر این، با مذاکراتی که با حوزه هنری و شهرداری شده، برخی از آثار تولیدشده امکان اکران شهری را نیز خواهند داشت.»

میری درباره نحوه اکران شهری آثار در این رویداد می گوید: «این موارد اقتضایی است و در زمان مناسب درباره آن تصمیم‌گیری خواهد شد. اما بناست علاوه بر انتشار آثار در فضای مجازی، آن ها در قالب پوستر چاپ شده و به سایر تشکل های مردمی در استان های مختلف کشور ارسال شوند. همچنین، چند اثر نیز در اکران شهری نمایش داده خواهند شد.»

وی با اشاره به اینکه این رویداد پنج اثر برگزیده خواهد داشت، درباره یکی از ملاک های مهم در انتخاب آثار بیان می کند: «خلاقیت هنرمندان قطعا عامل موفقیت رویداد است، زیرا این مسئله باعث خلق آثار جذاب تر خواهد شد. البته این مدل رویدادها قوانین و چارچوب های موضوعی و متنی مختص به خود را دارند.»

این نخستین رویداد با این نگاه متفاوت در مشهد است

محمود بازدار، مربی و داور رویداد، درباره نحوه ارزیابی آثار این رویداد می‌گوید: «مربیان این رویداد، محمدرضا میری، مصطفی فاروبی و من هستیم. ملاک هایی که مدنظر ماست، علاوه بر معیارهای اصلی یک اثر گرافیکی خوب، شامل توانایی ارتباط مؤثر با مخاطب، بهره‌گیری از خلاقیت در کار و داشتن نگاه جدید است.» او توضیح می دهد: «یک سری پارامترها مربوط به مبانی هنرهای تجسمی است که از ابتدایی ترین قوانین محسوب می شود و باید رعایت شود. فارغ از این مباحث فنی، خودِ ایده و پیام اثر نیز اولویت دارد.»

این صاحب نظر در عرصه هنر گرافیک درباره ماهیت حضور مربیان در کارگاه ها توضیح می دهد: «حضور مربیان در این کارگاه به این صورت است که ما در کنار هنرمندان هستیم و راهبری را به عهده داریم. خودِ بچه ها به ایده ای می رسند و ما کمک می کنیم تا ایده شان پخته تر شود و به مرحله اکران برسد.» او با اشاره به اینکه هنرمندان این رویداد اغلب از مشهد و شهرهای پیرامون آن در استان خراسان رضوی هستند، درباره تازگی این رویداد نیز یادآور می شود: «سال گذشته نیز در روزهای شهادت ایشان، هنرمندان به صورت خودجوش در مشهد آثاری تولید کردند. اما امسال، چون اولین سالگرد شهادت شهید رئیسی است و این رویداد با موضوع خدمت عجین شده، نخستین رویداد با این نگاه در مشهد برگزار می شود. موضوع آن نیز شهید رئیسی با محوریت خدمت به مردم است. شاید موضوع های مختلفی در ذیل این محور تعریف شود، نظیر شعار سال و سرمایه‌گذاری در تولید. باید دید که چگونه می توان آثار را به این سمت وسو نیز سوق داد.»

اهالی هنر جزو فعالان همیشگی مسائل اجتماعی مشهد بوده‌اند

میثم موسوی مهر، مدیرعامل مؤسسه فرهنگی شهرآرا، که یکی از دو روایتگر زندگی و سیره شهید آیت ا... رئیسی در این رویداد است، می‌گوید: «جمعی از فعالان حوزه فرهنگ و هنر، با توجه به اینکه مشهد خاستگاه آقای رئیسی بوده و ارتباطات زیادی بین ایشان و جامعه هنری وجود داشته، تصمیم گرفتند در ایامی که مصادف با روزهای شهادت ایشان است و در فاصله بین تاریخ قمری و شمسی شهادت، این رویداد را برگزار کنند.»

وی یادآور می شود: «این رویداد بیشتر حرکتی مردمی و خودجوش است که با محوریت روایت هایی از زندگی ایشان و برداشت هایی از سلوک مدیریتی شهید رئیسی اکران می شود. از این باب، دوستان برنامه ریزی انجام دادند و در مجامع مختلف طرح موضوع کردند. ما نیز در روزنامه شهرآرا، با توجه به اینکه این موضوع رویکرد رسانه ای دارد و مرتبط با فعالیت های شهرآراست، حمایت های لازم را از آن ها انجام خواهیم داد.

از آنجا که مأموریت شهرآرا، روایت ذخایر معنوی و فرهنگی مشهدالرضا(ع) است و شهید رئیسی یکی از مصادیق کامل این تعبیر محسوب می شود، هر کاری که از ما برمی آید برای پیشبرد این کار مردمی انجام خواهیم داد.»

او با تأکید بر نو بودن این رویداد برای شهید رئیسی در اولین سالگرد شهادت ایشان می گوید: «سال گذشته، مدعوین جشنواره امام رضا(ع) تا دو روز پس از اعلام شهادت، به خلق اثر پرداختند. به نظرم آن اتفاق و تجربیات مشترک دیگر اهالی هنر در این زمینه، بهانه خوبی برای برنامه امسال بود. خوشبختانه، هنرمندان مشهد در موضوع های سیاسی، اجتماعی و جهان اسلام همیشه پیشتاز بوده اند و به ویژه اهالی هنر، همواره جزو فعالان این مسائل بوده اند.»

موسوی مهر تأکید می کند: «بخش مهم این رویداد، خلق اثر است، اما روایتی که من و دوستان دیگر ارائه می دهیم، برای ایجاد فضایی مناسب جهت خلق یک اثر هنری است. چون قرار است ما زوایا و موضوع هایی از شخصیت ایشان را واگویه کنیم تا هنرمندان با آگاهی بیشتری به خلق اثر بپردازند.»

گزارشی از نمایشگاه نقاشی و حجم فرزانه باروتیان که این شب ها در نگارخانه آسمان میزبان علاقه‌مندان است

تصویری از ریشه های نور در اقیانوس ژرف عرفان

ریحانه موسوی

نگارستان

نمایشگاه نقاشی و حجم «ریشه های نور»، آثار فرزانه باروتیان، این شب ها در نگارخانه آسمان میزبان هنرمندان و علاقه مندان است و تا ۲۳ اردیبهشت ماه از ساعت ۱۸ تا ۲۱ ادامه دارد. این مجموعه شامل چهارده اثر است که در مدت یک سال خلق شده اند. انگیزه اصلی هنرمند از خلق آثار موجود در این نمایشگاه، جست وجو و شناخت خویشتن خویش با الهام از شعر مولاناست که می گوید: «از کجا آمده ام، آمدنم بهر چه بود؟» ادغام متریال های گوناگون، فرصت بیشتری را برای خالق آثار فراهم کرده و هنرمند سعی کرده است به مدد نقاشی، حجم و خط، معنایی را که در جست وجوی آن بوده، تجسم بخشد.

شروع طراحی با مضامین عرفان

فرزانه باروتیان با اشاره به اینکه تجربه زیادی در پس خلق این آثار داشته است، گفت: «در زمان طراحی آثار، سیر عرفان را طی می کردم. شروع نقاشی ها بیشتر با پرتره افراد و توجه به شخصیت آن ها بود. اما هرچه زمان گذشت، سعی کردم این روند را به خودم معطوف کنم تا نوعی خودشناسی و خداشناسی باشد. این دو مفهوم، بسیار درهم تنیده و تفکیک ناپذیر هستند و همان مسیر عرفان تلقی می شوند.»

وی اقیانوس عرفان را وسیع، ژرف و ناشناخته توصیف کرد و افزود: «تلاش کردم این مسیر محتوایی را با متریال های مختلف در آثارم به کار بگیرم و همان چیزی را که در زندگی خودم تجربه کرده ام، به تصویر بکشم.»

این هنرمند ادامه داد: «اثر اولم، "در پیله بودن"، زمانی را که احساس گم‌گشتگی داشتم و بسیار مطالعه می کردم، نشان می دهد. مسیر عرفان شخصی است و نمی توان با مطالعه همه منابع، آن را به صورت قانون و علم طی کرد؛ بلکه هر فرد باید خود به آن برسد. من با یک اثر حجمی، تاریکی را به تصویر کشیدم. تاریکی لزوما به معنای غیبت نور و بدی نیست؛ گاهی اوقات، مسیری است که برای رسیدن به روشنایی طی می شود. در اثر بعدی، به ندای قلبی گوش دادم؛ دعا، توکل و سپردن امور به خداوند و سپس رها شدن در سماع، که در آن، هر انسان در مرکز دایره ای قرار می گیرد که محیط ندارد. در آخرین اثر نیز، رسیدن به وحدت را به تصویر کشیده ام.»

باروتیان درباره متریال به‌کاررفته در آثار خود توضیح داد: «کارهای حجم از جنس پاپیه ماشه و چوب است. دلیل من برای انتخاب چوب این بود که در زمان زنده بودن، درخت ریشه هایش را از تاریکی عبور می دهد و به نور می رساند؛ پس از آن، حتی اگر بسوزد، باز هم انرژی دارد. پاپیه ماشه نیز خمیر کاغذ است که بسیار به چوب نزدیک بوده و می توان بافت چوب را در آن ایجاد کرد. همچنین، در برخی قسمت ها، می توان به وسیله آن، چوب ها را به یکدیگر متصل کرد.»

نقش مفاهیم اشعار مولانا در آثارم

او همچنین درباره تابلوها اظهار کرد: «اولین چیزی که در آن ها استفاده شده، اکولین است؛ زیرا چندان قابل کنترل نیست و به همین دلیل، مرزها را می شکند. حتی بسیاری اوقات، اکولین را می ریزیم و خود به ما می گوید که از آن چه چیزی خلق کنیم. مانند زمانی که هر شخص روی دیوار، یک شکل متفاوت را می بیند. من به دلیل درهم شکستن مرزها و جاری و سیال بودن، از اکولین استفاده کردم. همچنین، با بهره‌گیری از بافت، خط را وارد آثارم کردم تا از اشعار مولانا کمک بگیرم. رشته تحصیلی من ادبیات بود و از دوران دانشجویی به ابیات مولانا علاقه مند بودم؛ به همین دلیل، سعی کردم در هر یک از تابلوها، اشعار او را به شکلی با تصویر مرتبط سازم. البته، خط را در برخی جاها واضح نشان دادم و در برخی کارها کاملا محو کردم. استفاده از پارچه نیز به این دلیل بود که می خواستم "خرقه" را به تصویر بکشم و با سوزاندن آن، نشان دهم که در زمان حافظ، خرقه نماد تزویر بوده و با سوزاندن آن، از وابستگی های ظاهری رها می شدند. یکی دیگر از آثارم، "درخت زندگی" است که لحظه رهایی و رسیدن به رقص سماع را به تصویر می کشد.»

تماشاخانه

آغاز اجراهای «احتمال وقوع تنهایی» در «بهار»

اجراهای تئاتر «احتمال وقوع تنهایی» به نویسندگی و کارگردانی حسین شیبانی، ساعت ۱۹ در تماشاخانه بهار از مجموعه تئاترشهر مشهد آغاز شده است.

در این نمایش که برداشتی آزاد از نمایشنامه «منهای دو» اثر ساموئل بنشتریت است، بازیگرانی چون علی صدایی، حامد حبیبی، سمیه سربازززاده، سیدمحمدامین هاشمی، مهدی فروزنده، سیناسالمی، شاهین صفاری، درسا حسین آبادی، طاهره آقایی و جواد وکیلی به ایفای نقش می پردازند.

اجرای تئاتر «مریم» در پردیس مستقل

تئاتر «مریم» به نویسندگی و کارگردانی سید محمد مبین حسینی، این شب ها ساعت ۱۸ در پردیس تئاتر مستقل مشهد روی صحنه است.

شهریار شهابی، نرگس فاضلی، ژینوس قیاس حدادان، حانیه غیور، سروش زال زاد و محمد مبین حسینی بازیگران این نمایش کمدی هستند.

اجرای تئاتر عروسکی در تماشاخانه داوود کیانیان

تئاتر عروسکی «جست وجوی عینک» به نویسندگی و کارگردانی علی ساقی، ویژه کودکان از یکشنبه ۲۱ اردیبهشت، ساعت ۱۷ در تماشاخانه داوود کیانیان روی صحنه می رود. در این نمایش که در بیستمین جشنواره بین المللی تئاتر عروسکی «تهران مبارک» حضور داشته است، طهورا رهامی فر، مهسا محرابی و علی ساقی به عنوان صداپیشه و بازی دهنده عروسک هنرنمایی می کنند.

تماشاخانه استاد نوری میزبان «اکوئوس»

تئاتر «اکوئوس» به نویسندگی پیتر شفر و کارگردانی حمیدرضا آزادفر، از چهارشنبه ۲۴ اردیبهشت، ساعت ۱۸:۳۰، در تماشاخانه استاد حسین نوری روی صحنه می رود.

این نمایش ۷۵ دقیقه ای با هنرنمایی رامین رخ فروز، میترا محمدیان، سید محمد سادات، ساندرا یحیی زاده، علی نوروزیان، مریم محمدی و فاطمه رضائیان اجرا می شود.

در «اکوئوس»، روان پزشکی به نام مارتین دیسارت، مأمور کشف راز پسری به نام آلن استرانگ می شود.

اجرای یک اثر موزیکال در تئاتر مشهد

نمایش کمدی موزیکال «موش و گربه» به نویسندگی سعید خاکپور و کارگردانی مهدی مؤذنی ویژه کودک و نوجوان از سه شنبه ۳۰ اردیبهشت، ساعت ۱۹ در مؤسسه فرهنگی هنری تصاویر ماندگار روی صحنه می رود. در این نمایش پنجاه دقیقه ای مهدی مؤذنی، محمد وظیفه دان، فاطمه اصلی استلخی، غزل موسوی، مهرانا یحیائی و یکتا نویدی به ایفای نقش می پردازند.

اجرای تئاتر «سیرک سیار» با حضور «دختران خورشید»

تئاتر کودک و نوجوان «سیرک سیار» به نویسندگی اوراند هریس و کارگردانی حامد معمارطهرانی این شب ها ساعت ۱۸:۳۰ در سالن یک تماشاخانه مایان اجرا می شود. در این نمایش نجمه موحد، مهناز صالح، مهدیه قربانی، تینا کارگر، آیلین واحدی فرد، سارا ظهور، آیناز گلپرست و دنیا امیرپور بازی می کنند.

در «سیرک سیار» گروه «دختران خورشید» با حضور ریحانه کَسروی، ریحانه درکی، هیلدا ابراهیم پور، حلما ابراهیم پور، آتنا قاسمی و حانیه کرمی که در برنامه عصر جدید درخشیدند، به هنرنمایی می پردازند.